

Trafikksikkerhetsplan Øyer kommune 2026-2029

ØYER KOMMUNE 2026 – 2029

Innhold

ØYER KOMMUNE 2026 – 2029	1
1. SAMMENDRAG	3
2. INNLEDNING	3
2.1 BAKGRUNN	4
2.2 ORGANISERING AV TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET I ØYER KOMMUNE	0
2.3 SAMARBEIDSPARTNERE	0
3. OVERORDNEDE FØRINGER	1
3.1 LOVVERK	1
3.2 FNS BÆREKRAFTSMÅL	2
3.3 MELD. ST. 40 (2015-2016) TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET – SAMORDNING OG ORGANISERING	2
3.4 MELD. ST. 20 (2020-2021) NASJONAL TRANSPORTPLAN 2022-2033	2
3.5 NASJONAL TILTAKSPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET PÅ VEG (2022-2025)	3
3.6 REGIONAL TRANSPORTPLAN	4
3.7 FOLKEHELSE OG TRAFIKKSIKKERHET	4
3.8 TRAFIKKSIKKER KOMMUNE	4
4. ULYKKESSITUASJONEN/- UTVIKLINGEN I ØYER KOMMUNE	5
4.1 TRAFIKKSIKKERHETSUTFORDRINGER I KOMMUNEN	5
4.2 SKOLE OG BARNEHAGE	6
4.3 UTRYGGHETSPUNKT	8
5. MÅL OG STRATEGI FOR TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I KOMMUNEN	8
5.1 MÅL	8
5.2 STRATEGI	9
6. TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I ØYER KOMMUNE	13
6.1 POLITISK OG ADMINISTRATIV FORANKRING	13
6.2 KOMMUNENS ANSVAR	14
6.3 SKOLESKYSS	14
6.4 SÆRLIG TRAFIKKFARLIG OG VANSKELIG SKOLEVEG	15
6.5 FART	15
6.6 RUS	15
6.7 BELTEBRUK OG RIKTIG SIKRING AV BARN	15
6.8 UOPPMERKSOMHET	15
6.9 BARN (0-14 ÅR)	16
6.10 UNGDOM OG UNGE FØRERE	16
6.11 FOLKEHELSE	17
6.12 NÆRINGS- OG REISELIV OG HYTTEKOMMUNE	18
6.13 MILJØFYRTÅRN	19
6.14 ELDRE I TRAFIKKEN	19
6.15 INNVANDRERE I TRAFIKKEN	19
6.16 GÅENDE OG SYKLENDE	19
6.17 MØTEULYKKER OG UTFORKJØRINGSULYKKER	19
6.18 DRIFT OG VEDLIKEHOLD	19

6.19	BRUK AV NY TEKNOLOGI I TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET	19
6.20	TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I OFFENTLIGE OG PRIVATE VIRKSOMHETER	20
7.	<i>PRIORITET HANDLINGSPROGRAM</i>	20
7.1	Organisatoriske tiltak	20
8.	<i>ØKONOMI</i>	21
9.	<i>EVALUERE, RULLERING</i>	21
VEDLEGG	.....	22
9.1	FYSISKE TILTAK	23

1. SAMMENDRAG

Kommunen har ansvar for investeringer, drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet. Som vegeier, har kommunen også et spesifikt ansvar for trafiksikkerhetstiltak på kommunale veger. I henhold til folkehelseloven og plan- og bygningsloven har kommunen et generelt ansvar for å forebygge skader og ulykker lokalt. Kommunen har ansvar og virkemidler som kan bidra til økt innsats i det lokale trafiksikkerhetsarbeidet.

Trafiksikkerhet handler om å kunne bevege seg trygt i sitt lokalmiljø, enten man er fotgjenger, syklist eller bilist – barn, ungdom eller voksen. Trafiksikkerhetsplanen i Øyer kommune bygger på:

- Trafiksikkerhetsplan for Øyer kommune 2015-2017
- Håndbok V722 Kommunale trafiksikkerhetsplaner
- Trafiksikker barnehage
- Trafiksikker skole
- Veileder for Trafiksikker kommune

Trafiksikkerhetsarbeidet for alle trafikantgrupper er viktige folkehelsetiltak.

Trafiksikkerhetsplanen har fokus på helseperspektivet som er et satsingsområde for kommunen. Utfordringen for det kommunale trafiksikkerhetsarbeidet er å få satt temaet på den politiske dagsorden. Det er viktig å sikre at handlingsplanen blir fulgt opp med nødvendige bevilgninger, slik at tiltakene kan gjennomføres.

2. INNLEDNING

Visjonen om null drepte og hardt skadde ligger til grunn for trafiksikkerhetsarbeidet i Norge. Siden 2010 er det satt etappemål for arbeidet mot nullvisjonen, og i NTP 2022-2033 heter det: «Innen 2030 skal det maksimalt være 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken, hvorav maksimalt 50 drepte. Ingen skal omkomme i veitrafikken i 2050.»

Trafiksikkerhetsarbeid handler om å redusere risikoen for skader og ulykker blant alle trafikant- grupper i alle aldre. Vår trafiksikkerhetsplan skal ivareta de viktigste prioriteringene for å øke trafiksikkerheten i kommunen, og vårt arbeid skal være et bidrag for å nå de nasjonale målene. Kommunen har flere roller og oppgaver som innebærer at en direkte eller indirekte har mange muligheter til å bedre trafiksikkerheten, som:

- planmyndighet
- skole- og barnehageeier
- arbeidsgiver
- transportkjøper
- folkehelseaktør (ved å forebygge sykdom og skade hos innbyggerne)
- vegeier

Kommunens trafiksikkerhetsarbeid omfatter alle disse områdene.

I henhold til folkehelseloven og plan- og bygningsloven har kommunen et generelt ansvar for å forebygge skader og ulykker. Kommunen har ansvar for investeringer, drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet. Som vegeier har kommunen et spesifikt ansvar for trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier iht. veglova.

Økt fokus på trafikksikkerhet i kommunen har god effekt, og har ført til at kommunalt ansatte oppfører seg sikrere i trafikken og tenker mer på trafikksikkerhet i hverdagen. Det kommer frem i en ny rapport som TØI har laget på oppdrag fra Trygg Trafikk.

Trafikksikkerhetsplan for Øyer kommune 2015-2017 vil danne grunnlaget for videreføring av kommunens trafikksikkerhetsarbeid.

2.1 BAKGRUNN

Kommunalt trafikksikkerhetsarbeid er avgjørende for at nullvisjonen og nasjonale mål om reduksjon i antall drepte og hardt skadde i trafikken skal nås.

Kommunen er en viktig aktør i trafikksikkerhetsarbeidet. Som veieier, barnehage- og skoleeier, arbeidsgiver, kjøper av transporttjenester og i arbeidet for beboernes helse og trivsel, har kommunen et stort ansvar for å forebygge ulykker. Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebygging i alle sektorer.

Gjennom forebyggende og holdningsskapende arbeid, prioritering og gjennomføring av fysiske tiltak, skal trafikken gjøres sikrere for alle trafikantgrupper.

Trafikksikkerhetsplanen for Øyer kommune bygger på nasjonalt fastsatte mål og ambisjoner for trafikksikkerhetsarbeidet.

ETIKK - Ett hvert menneske er konsekvenser av normale unikt og uerstattelig. Vi kan ikke akseptere at et stort antall mennesker blir drept eller hardt skadd i trafikken hvert år.

feilhandlinger.
Transportkjøpere og -tilbydere har ansvar for å legge til rette for sikker transport.

ANSVAR – Trafikantene, myndighetene og andre som kan påvirke trafikksikkerheten, har et delt ansvar. Trafikantene har ansvar for sin egen atferd; de skal være aktsomme og unngå bevisste regelbrudd. Myndighetene har ansvar for å tilby et veisystem som tilrettelegger for mest mulig sikker atferd og beskytter mot alvorlige

Kjøretøyleverandørene og produsentene har ansvar for å tilby, utvikle og produsere trafikksikre kjøretøy. Andre aktører, som for eksempel politiet og ulike interesseorganisasjoner, har også et ansvar innenfor sine områder for å bidra til at trafikksikkerheten blir best mulig.

VITENSKAPELIGHET -

Menneskets fysiske og mentale forutsetninger er kjent og skal ligge til grunn for utformingen av veisystemet. Kunnskapen om vår begrensede mestringsevne i trafikken og forståelse i en kollisjon skal legge premissene for valg av løsninger og tiltak. Veitrafikksystemet skal lede trafikantene til en sikker atferd og beskytte dem mot alvorlige konsekvenser av normale feilhandlinger. Kunnskap om trafikksikkerhetsvirkninger skal legges til grunn ved prioritering av tiltak.

Denne planen er nr. 2 i rekken av trafikksikkerhetsplaner for Øyer kommune. Den forrige planen utløp i 2017. Planene har vært et styringsverktøy for et målrettet trafikksikkerhetsarbeid i kommunen, dette arbeidet videreføres og styrkes gjennom denne planen.

2.2 ORGANISERING AV TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET I ØYER KOMMUNE

Trafikksikkerhet angår alle. Medvirkning er sikret gjennom innspills- og høringsfase der alle har kunnet komme med innspill og uttale seg. Planen er lagt ut til høring og offentlig ettersyn i 6 uker og er sendt aktuelle offentlige instanser. Politisk behandles planen av planutvalget før og etter høring, og planen vedtas endelig av kommunestyret. Invitasjon til å komme med innspill og høringsuttalelse er sendt ut til aktuelle offentlige instanser, kommunens tjenesteområder, skoler og barnehager, fylkeskommunen, Trygg Trafikk, Statens Vegvesen, og er kunngjort på kommunens hjemmeside, Instagram- og Facebookside.

Det tverrsektorielle trafikksikkerhetsutvalget i kommunen, bestående av medlemmer fra plan og teknisk, kommuneoverlege, oppvekst og kultur, og en ressursperson, har hatt funksjon som arbeidsgruppe under planprosessen.

De kommunale medvirkningsorganene som er opprettet ifølge kommuneloven skal gis anledning til å komme med innspill til planer og uttale seg. De kommunale medvirkningsrådene ungdomsrådet, eldrerådet, flerkulturelt råd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne får planen til behandling i innspills- og høringsfasen. Rådene er samarbeidsparter for kommunen i gjennomføringen av det forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeidet.

2.3 SAMARBEIDSPARTNERE

Fylkeskommunen har etter § 40 a i Vegtrafikkloven ansvar for å fremme trafikksikkerhet. Innlandet fylkeskommune har som vegeier ansvar for fylkesvegnettet. Fylkeskommunen er regional planmyndighet og har ansvar for regional planlegging etter plan- og bygningsloven.

Fylkeskommunen har en rolle som regional utviklingsaktør. Dette innebærer å se sammenhengen mellom ulike sektorer, skape sammenhenger mellom ulike aktører og utvikle strategier for å fremme ønsket samfunnsutvikling i egen region.

Trygg Trafikk er en landsomfattende organisasjon for det frivillige trafikksikkerhetsarbeidet og virker som et bindeledd og møteplass mellom dette og de offentlige myndigheter, som har ansvar for trafikksikkerheten. Trygg Trafikk har to hovedarbeidsområder:

- Kompetansesenter for trafikkopplæring av barn og unge
- Pådriver og kunnskapsformidler

Politiet har ansvar for kontroll og overvåking av trafikken. Foruten lokalt politi, har Utrykningspolitiet et særlig ansvar for trafikkjentesten på stamveinettet og på spesielt ulykkesbelastede strekninger. Kontroll av fart, rus, verneutstyr og aggressiv kjøring er viktigste kontrollformer for å redusere antall drepte og hardt skadde. Politiet har også en viktig rolle i det forebyggende trafikksikkerhetsarbeidet.

Helsedirektoratet har et ansvar for forebyggende helsearbeid, har initiert arbeidet med Trygge lokalsamfunn og skal bidra i arbeidet med «Aktive skolebarn». Leger, psykologer og optikere har et ansvar for at kravene til helse er oppfylt av mennesker som har eller skal ha førerrett. Fylkesmannen

og helsetilsynet har ansvaret for forvaltningen av førerkortforskriftens helsekrav og tilsyn med helselovgivningen. Fylkesmannen behandler søknader om dispensasjoner og gir råd til helsepersonell, politi, trafikkstasjoner og brukere. En særlig viktig oppgave er innskjerpingen av helsepersonellets vurdering og meldeplikt.

Øyer kommune rår over mange virkemidler, og spiller en sentral rolle i trafikk sikkerhetsarbeidet. Kommunen har ansvaret for de kommunale veiene både når det gjelder planlegging, bygging, utbedring og vedlikehold. Virksomhet for teknisk spiller her en viktig rolle. Kommunen som planmyndighet er gjennom arealplanlegging med på å bestemme hvordan lokalsamfunnet skal utvikles, og har et ansvar for å samordne areal- og transportplanlegging. Barnehage, skole, kultur og helsesektorene er også viktige arenaer i kommunen hvor det arbeides med trafikk sikkerhet.

3. OVERORDNEDE FØRINGER

3.1 LOVVERK

3.1.1 Vegloven

Vegloven regulerer planlegging, bygging, vedlikehold og drift av offentlige og private veger med mål om at trafikken kan gå på et vis som trafikantene og samfunnet er tjent med.

3.1.2 Lov om vegtrafikk

Vegtrafikkloven regulerer all trafikk med motorvogn, herunder for eksempel fartsgrenser og skilting. §1 Lovens område: Denne lov gjelder all trafikk med motorvogn. Den gjelder også annen ferdsel, men da bare på veg eller på område som har alminnelig trafikk med motorvogn. Trafikk eller ferdsel omfatter i denne lov også opphold på veg eller på område der det er alminnelig adgang til og vanlig å kjøre med motorvogn.

3.1.3 Forskrifter og vegnormaler

Vegnormalene er et viktig styringsverktøy og et hjelpemiddel ved utforming og dimensjonering av offentlige veg- og trafikkanlegg. Vegnormaler er en samlebetegnelse for normaler i Statens vegvesens håndbokserie som inneholder krav til bl.a. vegbygging, vegutforming, tunneler, bruer og ferjekaier, rekkverk og trafikk sikkerhetsutstyr.

3.1.4 Folkehelseloven

§4 Kommunens ansvar for folkehelsearbeid, 2.ledd: Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

3.1.5 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skoler mfl.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler (kap. 2 og 3): Barnehager og skoler drives slik at skader og ulykker forebygges.

3.1.6 Andre lover

Andre sentrale lover i trafikk sikkerhetsarbeidet er:

- Plan- og bygningsloven
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven
- Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (Opplæringslova)
- Lov om barnehager (Barnehageloven)

3.2 FNS BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål er lagt som et overordnet rammeverk for all planlegging i kommunen.

De mest relevante punktene for kommunens trafikksikkerhetsarbeid innen bærekraftsmålene er:

- **Mål 3 God helse:** Delmål 3.6) Innen 2030 halvere antall dødsfall og skader i verden forårsaket av trafikkulykker.
- **Mål 4 God utdanning:** Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling.
- **Mål 11 bærekraftige byer og samfunn:** Innen 2030 sørge for at alle har tilgang til trygge, lett tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris, og bedre sikkerheten på veiene i Øyer kommune med særlig vekt på behovene til barn og unge.
- **Mål 17 Samarbeid for å nå målene:** Stimulere til og fremme velfungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og private og i det sivile samfunn.

3.3 MELD. ST. 40 (2015-2016) TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET – SAMORDNING OG ORGANISERING

Regjeringen legger til grunn at Norge er verdensledende innen trafikksikkerhet på veg, som følge av målrettet, tverrsektoriell, kunnskapsbasert og langsiktig innsats. Trafikkulykker utgjør likevel et betydelig samfunnsproblem, og omfanget av tapte liv er uakseptabelt. Trafikksikkerhet må derfor fortsatt ha høy prioritet, med nullvisjonen som et av hovedmålene for transportpolitikken.

I stortingsmeldingen presenterer regjeringen seks satsningsområder hvorav ett omhandler forankring av tverrsektorielt trafikksikkerhetsarbeid på overordnet nivå.

Generelt vil regjeringen videreføre en bred tilnærming i trafikksikkerhetsarbeidet, en målrettet innsats mot de alvorligste ulykkestypene og en målrettet innsats mot risikogrupper. Det trafikantertede trafikksikkerhetsarbeidet skal vektlegges.

3.4 MELD. ST. 20 (2020-2021) NASJONAL TRANSPORTPLAN 2022-2033

Det overordnede målet for Nasjonal transportplan 2022–2033 er: «*Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050.*»

Nullvisjonen, visjonen om null antall drepte og hardt skadde i norske vegtrafikkulykker, er ett av de fem likestilte handlingsstrategiene i Nasjonal transportplan, og ligger til grunn for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge.

Etappemål fram til 2030 er maksimalt 350 hardt skadde og drepte i vegtrafikkulykker, hvorav maksimalt 50 drepte, samtidig som det er et mål om 0 drepte i veitrafikken innen 2050.

I Nasjonal transportplan 2022–2033 har regjeringen lagt vekt på å utvikle et godt transportsystem som gir friheter og muligheter for alle, øker livskvaliteten, bidrar til verdiskaping, beskytter og redder liv, og bidrar til bedre helse, miljø og klima.

3.4.1 Barnas transportplan

Barn og unge er både dagens og framtidens trafikanter. Et godt transportsystem skal være trafiksikkert og tilpasset alle, og lar barn og unge leve aktive liv i bygd og by. God trafikk- og arealplanlegging tar hensyn til de yngste og deres behov. Barn og unge er sårbare, og deres ferdsel i trafikken krever målrettede tiltak.

Regjeringen vil (utdrag fra Barnas transportplan):

- gi barn gode muligheter til å være aktive og selvstendige trafikanter
- ta hensyn til barn og unges behov i areal- og transportplanleggingen
- prioritere en ramme på 500 mill. kroner i første seksårsperiode til tiltak som bedrer trafikk-sikkerheten for barn og unge, herunder etablere en tilskuddsordning for å stimulere til lokalt arbeid for trygge skoleveier og nærmiljøer
- jobbe for nullvisjonen, det vil si at ingen mennesker skal bli hardt skadd eller drept i trafikken.

Innhenting av barn og unges egne synspunkter og opplevelser kan gjøres på mange måter. Barnetråkk er et digitalt verktøy for medvirkning, der barna ved hjelp av digitale kart, forteller hvordan de bruker nærmiljøet. I kommuner som har utpekt en egen talsperson for barn og unge, eller opprettet et eget ungdomsråd knyttet til kommunestyret er det naturlig å involvere disse i arbeidet. Kampanjer for mer sykling og gåing blant barn kan bidra til at barn blir mer fysisk aktive noe som er bra for barns utvikling, helse og læring.

3.5 NASJONAL TILTAKSPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET PÅ VEG (2022-2025)

Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2022-2025 er utarbeidet av Statens vegvesen, politiet, Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Trygg Trafikk, fylkeskommunene og åtte storbykommuner. I tillegg har en rekke øvrige aktører gitt innspill til planen.

Mandat for utarbeidelse av tiltaksplanen er gitt i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP). Planen bygger på ambisjoner og overordnede prioriteringer i NTP. Videre er prioriteringene i samsvar med aktørenes interne styringsdokumenter, der de mest sentrale er Statens vegvesens gjennomføringsplan 2022-2027 (33), politiets strategidokument «Forebygging som politiets hovedstrategi 2021-2025», Trygg Trafikks handlingsplan 2022-2023, fylkeskommunenes planer for prioritering innenfor trafiksikkerhetsarbeidet og de åtte storbykommunenes trafiksikkerhetsplaner.

Formålet med tiltaksplanen er å presentere et omforent og bredt spekter av faglig forankrede tiltak, i tillegg til å styrke samarbeidet mellom de sentrale trafiksikkerhetsaktørene. Tiltakene i tiltaksplanen skal sikre at vi har stø kurs mot etappemålet i NTP.

3.6 REGIONAL TRANSPORTPLAN

HANDLINGSPROGRAM FOR FYLKESVEGER 2022-2025 FTU

(fylkeskommunes trafikk sikkerhetsutvalg) utarbeider fireårig handlingsplan med budsjetttramme som innarbeides i fylkeskommunens planer og budsjett. Planen beskriver overordnede satsingsområder innenfor trafikk sikkerhetsarbeidet i Innlandet.

Innlandet fylkeskommune til landets største fylkesvegeier med i underkant av 7000 km kjøreveg. Handlingsprogram for fylkesveger skal støtte opp under en bærekraftig utvikling for hele Innlandssamfunnet. Den største utfordringen, er behovet for vedlikehold og tiltak for å ta igjen forfallet på fylkesvegnettet. Dette gjelder alle vegelementer, som vegkropp og vegdekke, rekkverk, bruer, gang- og sykkelveger mm. FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for viktig samfunns- og arealplanlegging i Norge, og ligger derfor også til grunn for handlingsprogram for fylkesveger. Handlingsprogram for fylkesveger skal støtte opp under en bærekraftig utvikling for hele Innlandssamfunnet.

Tiltakspakke for trafikk sikkerhet i Innlandet 2022-2025:

- Tiltakspakke mot utforkjøringsulykker, Innlandet, total kostnad 41,0 mill.
- Tiltakspakke fartsreducerende tiltak, Innlandet, total kostnad 4,0 mill.
- Tiltakspakke sikring av skoleveg og krysningssteder, Innlandet, total kostnad 24,00 mill

3.7 FOLKEHELSE OG TRAFIKKSIKKERHET

Til tross for en markant reduksjon av antallet alvorlige trafikkulykker siden 1970 vurderes trafikkulykker som et betydelig folkehelseproblem. Det er spesielt for unge mennesker at trafikkulykker utgjør en viktig årsak til tidlig død, helsetap og redusert livskvalitet.

Regjeringen vil i tråd med Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen mestring og muligheter, forsterke det tversektorielle samarbeidet for å forebygge ulykker. Det er viktig at kommunen innlemmer det ulykkesforebyggende arbeidet generelt, og trafikk sikkerhetsarbeidet spesielt i sitt folkehelsearbeid. Jf. folkehelseovens § 4 skal kommunen bidra til å forebygge skade og lidelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt.

3.8 TRAFIKKSIKKER KOMMUNE

Trafikk sikker kommune er et organisatorisk trafikk sikkerhetstiltak og ei nasjonal godkjenningsordning i regi av Trygg Trafikk. For å bli godkjent som Trafikk sikker kommune skal kommunen ha innarbeidet rutiner og systemer for å kvalitetssikre trafikk sikkerhetsarbeidet i hele virksomheten.

Godkjenningen innebærer en forpliktelse til å arbeide systematisk med trafikk sikkerhet i alle relevante sektorer innenfor sitt ansvarsområde, og bygger blant annet på følgende kriterier:

- Kommunen har forankret ansvaret for trafikk sikkerhetsarbeidet hos ordfører og kommunedirektør.
- Kommunen har innarbeidet trafikk sikkerhet i HMS/internkontrollsystemet som inneholder regler for reiser og transport i kommunens regi, og ved kjøp av transporttjenester.

- Kommunen har oppdatert oversikt over trafikkulykker i kommunen
- Kommunen har en trafiksikkerhetsplan.
- Kommunen har oppfylt kriteriene for den enkelte sektor (oppvekst, kultur, helse, teknisk, plan, HR).

Godkjenningen har en varighet på tre år og kommunen kan deretter bli re-godkjent.

4. ULYKKESSITUASJONEN/- UTVIKLINGEN I ØYER KOMMUNE

Ulykker og skader i trafikken påfører menneskene som rammes store lidelser. De er også svært kostbare for samfunnet. Helse- og omsorgstjenestene i kommunene må ta store deler av regningen. Det lønner seg derfor å forebygge.

De nasjonale tallene for antall omkomne i vegtrafikkulykker går nedover. Antall hardt skadde har imidlertid ikke hatt like stor nedgang. De siste årene før 2021 ligger tallet for omkomne og hardt skadde i vegtrafikkulykker i Norge på rundt 700 årlig. Av disse omkom om lag 100 personer. De nasjonale målene er å redusere dette antallet til maksimalt 350 innen 2030, altså en halvering av dagens nivå, i tråd med etappemålene mot nullvisjonen.

En rapport utgitt av Trygg Trafikk viser at dekningsgraden for registrering av meget alvorlige og alvorlig ulykker bare er 37 %, og for lettere grad av skade bare er 15 %. På den bakgrunn er det grunn til å anta at disse tallene reelt sett er mye høyere.

I tillegg til de alvorligste trafikkulykkene skjer et høyt antall skader på veiene som ikke inngår i den offisielle ulykkesstatistikken fordi de ikke blir rapportert til politiet. Dette gjelder spesielt for eneulykker myke trafikanter.

4.1 TRAFIKKSIKKERHETSUTFORDRINGER I KOMMUNEN

Spredt bosetting gjør at en stor andel av kommunens innbyggere er avhengig av vegnettet i kommunen for å komme til og fra jobb, skole og barnehage, til fritidsaktiviteter mv. Kommunen har mange tilreisende turister, hytter og gjennomgangstrafikk. Det har vært en stor økning i hytteutbyggingen i fjellområdene i kommunen de senere årene, noe som samtidig bidrar til økt slitasje og vedlikeholdsbehov på vegnettet. Dette påvirker trafikkbildet og må tas med i vurderingen av trafiksikkerheten og for myke trafikanter langs vegene.

- Kommunale veger: Kommunale veger er lokalveger med større andel myke trafikanter, på skoleveg, fritid, tur og trening. Øyer kommune forvalter ca. 49 km veinett, og har ansvaret for utbygging, drift og vedlikehold av disse.
- Private veger: Private veger utgjør en stor andel av vegnettet i Øyer kommune. Det er mange bomveger i fjellområdene i kommunen.
- Kollektivtransport: Kollektivtilbudet er begrenset i kommunen. Dette fører til en utstrakt bruk av private kjøretøy.

Utfordringer

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN ØYER KOMMUNE 2026-2029

- Utbedring og vedlikehold av fylkesvegnettet i kommunen.
- Prioritering av og gjennomføring av fysiske trafikksikkerhetstiltak på kommunale veger og plasser.
- Fysisk tilrettelegging for trafikksikkerhet ved skolene og barnehagene i kommunen slik at farlige situasjoner ikke oppstår og innarbeiding av nye vaner der fysisk tilrettelegging er gjort.
- Bedre kollektivtilbud til bygdene i kommunen.
- Gang- og sykkelveg på flere strekninger i kommunen.
- Sikkerhet for myke trafikanter på kritiske punkter, trafikksikkerhetstiltak i samarbeid med Statens vegvesen og fylkeskommunen.

Trafikkulykkesregister											
Kommune	lf	Vegkategori	lf	Drept	lf	Hardt skadd	lf	Lettere skadd	lf	Sum	lf
3440 - Øyer		E Europaveg		0		4		22		26	
3440 - Øyer		R Riksveg		0		0		0		0	
3440 - Øyer		F Fylkesveg		0		2		7		9	
3440 - Øyer		K Kommunal veg		1		0		0		1	
3440 - Øyer		P Privat veg		0		1		1		2	
3440 - Øyer		S Skogsbilveg		0		0		0		0	
3440 - Øyer		Ukjent		0		0		0		0	
Sum				1		7		30		38	

(Statens vegvesen 2025)

Ulykkesstatistikken er hentet fra Straksregisteret til Statens vegvesen, fra perioden 2019-2023.

Man ser en klar tendens til at det er langt større ulykkesbelastning på E6 og fylkesveiene enn hva som er tilfelle på de kommunale veiene. Dette kan ha sammenheng med at disse veiene har større trafikkbelastning og høyere tillatt hastighet. Det kan også tenkes at det på disse veiene er større innslag av trafikanter som ikke er lokalkjent, noe som kan føre til at de ikke er oppmerksomme på de trafikale utfordringene underveis.

Selv om de kommunale veiene kommer best ut i forhold til antall ulykker og antall drepte og hardt skadde, har man hvert år flere ulykker som resulterer i lettere skader også på disse veiene.

4.2 SKOLE OG BARNEHAGE

Oppvekst er en stor sektor i kommunen med to kommunale og tre private barnehager, - to barne-skoler med SFO, en ungdomsskole, en kulturskole. Vi har to barneskoler, Aurvoll og Solvang, i tillegg til Øyer Ungdomsskole. De kommunale barnehagene er Mosjordet og Vidarheim. De private barnehagene er Dulven, Hågåsetta og Granrudmoen barnehage. Øyer kommune har en dobbeltrolle som barnehageeier for de kommunale barnehagene og som barnehagemyndighet for både kommunale og private barnehager. Det har vært større etterspørsel etter barnehageplasser enn antallet barnehageplasser kommunen har. Derfor ble det også satt opp en modulbarnehage høsten 2023 for å dekke opp for dette behovet. Det er også et økende elevtall i skolene.

Skolene og barnehagene i kommunen gjør et svært viktig forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid med barn og unge som målgruppe.

4.2.1 Aurvoll skole

Aurvoll skole er en av to barneskoler i Øyer kommune. Skolen ligger på Tretten, lengst nord i kommunen. Den er sentralt beliggende i bygda, og har Trettenhallen som nærmeste nabo. Det er kort vei til skog og mark. Den eldste skolebygningen ble satt opp i 1915. Det har vært flere utvidelser gjennom årene, siste gangen i 2001. Skoleåret 2023-2024 har skolen 122 elever fordelt på 7 trinn.

4.2.2 Solvang skole

Solvang skole er en av to barneskoler i Øyer kommune. Skolen ligger i Øyer sogn, lengst sør i kommunen. Skolen ligger i tilknytning til Øyerhallen og idrettsplassen, med kort veg til Hafjell alpinanlegg, bibliotek og Øyer ungdomsskole. Det er kort veg til skog og mark.

Solvang skole er Øyer kommunes største barneskole med 238 elever fordelt på skole og SFO. Solvang er en utviklingsorientert barneskole som legger vekt på kunnskap og mestring. Skolen jobber målrettet for et trygt og inkluderende miljø, og vektlegger særlig arbeidet med relasjoner og tilpasset og inkluderende opplæring.

4.2.3 Øyer ungdomsskole

Øyer ungdomsskole ligger i Øyer kommune i Gudbrandsdalen, Innlandet fylkeskommune. Skolen ligger i flotte omgivelser like ved Hafjell alpinanlegg, hvor det er stor aktivitet både sommer og vinter. Nærmeste nabo er Lilleputthammer og Hafjell hotell, og på den andre siden av Lågen ligger Hunderfossen Eventyrpark. Øyer ungdomsskole er den eneste ungdomsskolen i kommunen. Skolebygget ble utbygd og renoveret i 2003. Skolen har pr. 5.desember 2024 159 elever.

Bussholdeplassen ved ungdomsskole fremstår i dag som uoversiktlig med mange ulike kjøretøy og grupper av trafikanter som krysser hverandre i begrensede tidsrom. Det er behov for å se på og utbedre trafikksikkerheten her.

4.2.4 Vidarheim barnehage

Barnehagen ligger rette ved fylkesveg 2522. Fartssone er 60 km/t. Det er begrensede parkeringsmuligheter for personalet og foreldre som skal levere og hente barn i barnehagen i et begrenset tidsrom. Busstopp regulert med skilting nordgående retning, busstopp sørgående er ikke eksisterende.

Informasjon til foreldrene om og parkering følges opp av barnehagen på foreldremøter.

4.2.5 Mosjordet barnehage

Parkering for skole og barnehage er ved trettenhallen. Skolebussene henter/leverer på nedsiden av skolen.

Utfordringer

- Videreføring av det viktige holdningsskapende og forebyggende trafikksikkerhetsarbeidet skolene og barnehagene gjør.

- Sikker trafikkavvikling ved skole og barnehage.
- Fysisk tilrettelegging og trafikkregulering slik at farlige situasjoner ikke oppstår.
- Informasjon om sikker trafikkavvikling, endring av vaner
- Kommunale vedtak om skoleskyss på særlig trafikkfarlig og vanskelig skoleveg i kommune

4.3 UTRYGGHETSPUNKT

Med utrygghetspunkt menes et punkt eller strekning der noen føler det utrygt eller farlig, uavhengig om det har inntruffet noen ulykker på dette stedet. Typisk et sted der folk er redde for at de skal skje en ulykke en dag.

Kartlegging av utrygghetspunkter gjøres ved dialog med FAU ved skoler og barnehager i kommunen, innspill fra trafikksikkerhetsutvalget, og etter høringsrunder i kommunen. Dette resulterer i en handlingsplan som vedlegges denne trafikksikkerhetsplan. Handlingsplanen rulleres ved behov, minimum hvert 2.år.

De tiltakene som anses som mest viktige i kommende 2-års periode, ligger i vedlagt «Handlingsplan 2026-2028».

Noen registreringer er vurdert til ikke å være aktuelle av ulike årsaker. Begrunnelsen kan være manglende gjennomførbarhet, i konflikt med regelverk, ikke anbefalt løsning, ikke tilstrekkelig behov, osv.

5. MÅL OG STRATEGI FOR TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I KOMMUNEN

Her beskrives mål og strategier for trafikksikkerhetsarbeidet i Øyer kommune.

5.1 MÅL

Øyer kommune arbeider etter nullvisjonen, og har følgende mål: å redusere alle typer ulykker og skader i vegtrafikken i kommunen og for sine innbyggere.

- Øyer kommune har som mål å opprettholde statusen som Trafikksikker kommune.
- Økt kunnskap og gode holdninger om trafikksikkerhet.
- Økt sikkerhet på vegnettet i kommunen.
- Nasjonale innsatsområder for trafikksikkerhet på veg.

Trafikksikkerhetsarbeidet har nå et større fokus på holdningsskapende og forebyggende arbeid for økt trafikksikkerhet, i tillegg til de fysiske trafikksikkerhetstiltakene. Trafikksikkerhetsarbeidet er avhengig av en helhetlig innsats for å nå lokale og nasjonale mål. Dette innebærer gjennomføring av både opplæringstiltak, holdningsskapende tiltak og fysiske vegtiltak. Grunnlaget for handlingsdelen er status i kommunen, innkomne innspill til planen, analyse av ulykkessituasjonen, utfordringer, mål og strategier.

Trafikksikkerhetstiltakene i handlingsdelen av planen deles inn i tre grupper:

1. Organisatoriske tiltak

2. Trafikanttiltak
3. Fysiske vegtiltak

5.2 STRATEGI

I *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2022-2025* er det satt opp en rekke tilstandsmål formulert som måltall. For å nå disse målene må det iverksettes tiltak i Øyer kommune skal arbeide aktivt for å bidra til at vi oppnår disse tilstandsmålene. Dette gjelder først og fremst på følgende områder:

- Påvirke kommunens innbyggere til å ferdes med minst mulig risiko for skade og død, uavhengig av hvor en ferdes i vegtrafikken.
- Jobbe systematisk med trafikksikkerhet innenfor alle kommunens sektorer.
- Ha gode systemer og rutiner for trafikksikkerhetsarbeid med konkrete tiltak og evaluering.
- Gjennomføre tiltak knyttet til fysiske tiltak, organisasjon, holdninger og adferd.
- Søke tilskudd til trafikksikkerhetstiltak gjennom ulike tilskuddsordninger

Organisatoriske tiltak

- Trafikksikker kommune – systematisk arbeid for et tryggere lokalmiljø
- Trafikksikker kommune – opprettholdelse av godkjenningen, re-godkjenning
- Informasjonsarbeid, kunnskaps- og kompetanseheving i forhold til trafikksikkerhet
- Trafikksikkerhet gis fokus i kommunalt planverk og bevisst arbeid innen alle kommunens tjenesteområder.
- Søke tilskudd til trafikksikkerhetstiltak gjennom ulike tilskuddsordninger

Trafikanttiltak

- Forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid
- Trafikksikkerhetsarbeid i skoler og barnehager.
- Trafikksikkerhet som tema i fagplaner og årsplaner for skole og barnehage.
- Bruk av Trygg Trafikk sine opplegg og materiale for skole og barnehage.
- Samarbeid med aktuelle aktører om holdningsskapende og forebyggende trafikksikkerhetsarbeid.
- Utsatte grupper skal få informasjon. Med utsatte grupper menes barn, unge og eldre.
- Trafikksikkerhet gjelder hele kommunen som organisasjon og har betydning for folkehelsen.
- Bruke aktuelle fora for å spre informasjon og kunnskap om trafikksikkerhet til kommunens innbyggere
- på kommunens hjemmeside og facebook-side, informasjonsmateriell, foreldremøter, temadager i skole og barnehage etc.
- Elevene i ungdomsskolen (10.klasse) skal få møte noen som har erfaring med trafikkulykker, som en del av det forebyggende arbeidet.
- Elevene på 10. trinn i Øyer deltar på opplegg ved trafikksikkerhetssenteret
- Hovedmålgruppe i det forebyggende holdningsskapende arbeidet er barn og unge.
- Sikre at helsestasjon, barnehage og skole har trafikksikkerhet som tema i løpet av året.

- Holdningsskapende og forebyggende trafikksikkerhets- og informasjonsarbeid rettet mot eldre trafikanter, bilførere og fotgjengere.

5.2.1 Barnehage

Rammeplan for barnehagen kap. 9 Fagområder - Nærmiljø og samfunn: Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna lærer å orientere seg og ferdes trygt.

Trafikkopplæring innlemmes som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

- Trafikkopplæring i barnehagens årsplan.
- Trafikksikker transport i barnehagens regi.
- Voksne som rollemodeller.
- Foreldresamarbeid.
- Sikring av barn i bil.
- Forberedelse til skolestart.
- Holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak i barnehage.

I barnehagehverdagen

- Barna skal få kunnskap om og erfaring med trafikkregler for fotgjengere
- Barna skal få erfaringer med å bruke sansene sine i trafikken (se, lytte, føle mm)
- Samtaler med barna om bruk av bilbelte, sykkelhjelmer og reflekser
- Barnehagene benytter materiell fra Trygg Trafikk

I samarbeid med foreldre

- Sammen skaper vi gode rutiner for å ivareta barnas sikkerhet på parkeringsplassen
  - Kjøre sakte
  - Rygge inn til parkering
  - Stans alltid motoren når du forlater bilen – tenk sikkerhet!
- Årlig gjennomgang på foreldremøte
- Barnehagene oppfordrer foreldre til å sikre barna i bilen på vei til og fra barnehagen
- Det oppfordres til bruk av reflekser for de som går eller sykler til barnehagen
- Det oppfordres til bruk av sykkelhjelmer når man sykler til eller fra barnehage

5.2.2 Skole

Læreplanverket danner fundamentet for opplæringen i grunnskolen. Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Læreplanverket for grunnskolen har kompetansemål om trafikk etter 2., 4., 7. og 10. trinn. Valgfaget Trafikk for ungdomsskolen skal bidra til at elevene utvikler evne til kritisk tenkning og gode holdninger i trafikken. Elevene utvikler respekt for regler og etisk bevissthet rundt samspillet i trafikken.

Forståelse av bærekraftig utvikling av dagens og morgendagens transportformer er en del av faget.

Trafikksikkerhetstiltak i skolehverdagen

- Kompetansemål om trafikk etter 2., 4., 7. og 10. trinn i Læreplanverket for grunnskolen

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN ØYER KOMMUNE 2026-2029

- Trafikkopplæring er obligatorisk i grunnskolen. Opplæringen skal bl.a. gi grunnleggende
- trafikkforståelse og trening av ferdigheter i trafikken.
- Bruk av Trygg Trafikks læringsressurs www.tryggtrafikk.no.
- Holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak i skolene
- Skoleveg – gå, sykle og ta bussen.
- Sykkelhjelmer
- Refleks
- Samarbeid hjem – skole (voksne som rollemodeller, foreldrekjøring, sikring av barn i bil og buss, gå og sykle sammen med barna)
- Opplæring av elevene i trafikksikkerhet og førstehjelp.
- Selv om foreldre har hovedansvaret for trafikkopplæringen av egne barn, arbeider skole og barnehage helhetlig med trafikksikkerhetstema.
- Opplegget UTSATT i ungdomsskolene i samarbeid med helse og politi med elevene og på foreldremøte for utsatt debut i forhold til alkohol.
- Ungdomsskoleelevene (10.klasse) skal få møte noen som har erfaring med skader fra trafikkulykker.
- Tiltak rettet mot ulykkesutsatt ungdom (unge bilførere i alderen 18-24 år og som gjerne er motorinteressert og bruker bilkjøring som sosialiseringsfaktor). En møteplass for motorinteressert ungdom (verksted e.l.) i regi av positive trygge voksne kan være et godt utgangspunkt.
- Informasjon om trafikksikkerhet til innvandrere

Kompetansemål om trafikk i Læreplanverket for grunnskolen

Eleven skal kunne:

- Øve på trygg ferdsel i trafikken (kroppsøving etter 2.trinn)
- Forstå og følge regler i trafikken (kroppsøving etter 4. trinn)
- Vurdere sikkerhet i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjøbergning i vatn (kroppsøving etter 7.trinn)
- Vurdere risiko og tryggleik ved ulike uteaktiviteter, forstå og gjennomføre sporlaus og trygg ferdsel (kroppsøving etter 10.trinn)

Skolen må legge til rette for systematisk trafikkopplæring i skolens nærmiljø og knytte opplæringen til aktuelle utfordringer, videre er det avgjørende at foreldrene bidrar i trafikkopplæringen ved å trene mye sammen med barna sine, slik at de blir i stand til å ferdes på egenhånd i trafikken.

«Foreldre må gjerne sykle den aktuelle skoleveien sammen med barna og gjøre de korrekte valg av krysningspunkter, lære barna hva de skal se og høre etter, og hvordan se skal oppføre seg når de går langs veien», jfr. Trygg Trafikks veileder Særlig farlig eller vanskelig skolevei.

Valgfaget Trafikk for ungdomsskolen handler om hva det innebærer å ferdes trygt i trafikken og skal bidra til å oppnå nullvisjonen, en visjon om at ingen skal dø eller bli hardt skadet i trafikken. Det

handler om at elevene forstår at vi som trafikanter har ansvar for våre egne valg og vurderinger i trafikken. Skolen kan tilrettelegge for at elever på 9. og 10. trinn tar deler av trafikalt grunnkurs i tråd med trafikkopplæringsforskriften og følger kravene som settes til opplæringen.

5.2.3 Kultur

- Lag og foreninger oppfordres til å innarbeide regler for trafiksikkerhet i sin virksomhet – transport til og fra trening og konkurranser.
- Stimulere og forsterke det frivillige trafiksikkerhetsarbeidet.

5.2.4 Helse

- Deltakelse på kurs om sikring av barn i bil.
- Helsestasjonen har tett kontakt med hjemmet, og er viktig i det forebyggede trafiksikkerhetsarbeidet gjennom informasjon, dialog og veiledning om f.eks. sikring av barn i bil.
- Helsestasjonen deler ut brosjyremateriell om trafikk og sikkerhetstiltak rundt barn og trafikk.
- Opplegget UTSATT i samarbeid med helsestasjonen og politi i ungdomsskolene og på foreldremøte.
- Bruke materiale som Trygg Trafikk og Statens vegvesen har utarbeidet i holdningsskapende forebyggende trafiksikkerhetsarbeid og informasjonsarbeid rettet mot eldre bilførere og fotgjengere.
- Samarbeid med ungdomsrådet, eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne om trafiksikkerhetstiltak for målgruppene.
- Folkehelsekoordinator deltar i trafiksikkerhetsutvalget.
- Oppfølging av nasjonale innsatsområder i det forebyggende trafiksikkerhetsarbeidet.

5.2.5 Eldre

- Eldre trafikanter; kurs 65+, fokus på “trekantmedisiner” og bilkjøring, refleksbruk og aktuelle tema.
- Informasjon om trafikk og sikkerhet.
- Fornying av førerkortet for eldre trafikanter ved kommunelegen.
- Samarbeid med eldrerådet.

5.2.6 Funksjonshemmede

- Universell utforming er viktig i all samfunnsplanlegging for å sikre et likeverdig tilbud til alle kommunens innbyggere. Dette gjelder også innen trafiksikkerhet og skal være veiledende i måten kommunen tilrettelegger utforming og bruk av holdeplasser, gangfelt, belysning, materialvalg, fargevalg osv.

- Kartlegging av tilgjengelighet for funksjonshemmede i kommunen. Fysiske tiltak der resultatene av kartleggingen viser behov for dette.
- Samarbeid med råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

5.2.7 Fysiske trafikksikkerhetstiltak

- Forebygging av trafikkulykker gjennom fysiske trafikksikkerhetstiltak på vegnettet i kommunen.
- Kommunen prioriterer og gjennomfører fysiske vegtiltak på det kommunale vegnettet.
- Kommunen er pådriver for prioritering og gjennomføring av fysiske vegtiltak på fylkes- og riksveg i kommunen.
- Sikker skoleveg.
- Tilrettelegge for myke trafikanter.
- Tiltak for å redusere faren for ulykker på ulykkes utsatte strekninger i kommunen.
- Samarbeid med aktuelle aktører om fysiske trafikksikkerhetstiltak.
- Fysiske tiltak for trafikksikkerhet ved skoler og barnehager i kommunen og instruksjoner om trafikkregulering må etterfølges.

6. TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I ØYER KOMMUNE

6.1 POLITISK OG ADMINISTRATIV FORANKRING

Trafikksikkerhetsarbeidet forankres i den politiske og administrative ledelsen.

6.1.1 Politisk

Formannskapet behandler revideringen av trafikksikkerhetsplanen før og etter høring, og legger planen ut til offentlig ettersyn i 6 uker. Kommunestyret vedtar planen.

6.1.2 Administrativt

For å lykkes med det ulykkesforebyggende arbeidet, må alle kommunens tjenesteområder involveres i arbeidet og den enkelte kommunalsjef og mellomleder ta sitt delansvar. Alle tjenesteområdene i kommunen er invitert til å komme med innspill til planen og får planen til høring. Kommunens tjenesteområder vil ha en viktig rolle i det forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeidet med oppfølging av tiltakene i planen.

Det stilles krav til at kommunen har et trafikksikkerhetsutvalg for godkjenning som Trafikksikker kommune. Øyer kommune har opprettet et Trafikksikkerhetsutvalg med representanter fra Plan og teknisk (leder), Oppvekst og kultur, folkehelsekoordinator og en ressursperson.

Trafikksikkerhetsutvalget har funksjon som arbeidsgruppe for utarbeiding og revidering trafikksikkerhetsplanen. Utvalget skal ha årlige møter og følge opp gjennomføringen av tiltaksdelen i trafikksikkerhetsplanen.

6.1.3 Medvirkningsorganene

De kommunale medvirkningsorganene deltar i planprosessen. Ungdomsrådet, flerkulturelt råd, eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Øyer kommune, har kommet med innspill og får planen til høring.

6.2 KOMMUNENS ANSVAR

Vedlikehold av kommunale veger er et ansvar som påhviler kommunen. Kommunen er samtidig pådriver for vedlikehold og utbygging av fylkesveger og riksveg E6 gjennom kommunen. Kommunen er en viktig aktør i arbeidet med å forbygge trafikkulykker. Dette gjennom rollen kommunen har som vegeier, barnehage- og skoleeier, arbeidsgiver og for ivaretaking av innbyggernes helse og trivsel.

Arbeidet med trafiksikkerhet er et ansvar som fordeles på mange instanser og nivåer. Kommunen, fylkeskommunen og staten har sine ansvarsområder. Politi, statlige vegmyndigheter, transportselskaper og organisasjoner som Trygg Trafikk og NAF er bidragsytere. Hver og en av oss som ferdes i trafikken har et ansvar for å bidra til trafiksikkerhet. I opplæring og oppdragelse av barna som trafikanter har foreldre et stort ansvar gjennom holdningsskapende arbeid.

Barnehage og skole arbeider forebyggende med trafiksikkerhet og øver i trafikken med barna og elevene. Kommunen ivaretar sitt ansvar for elevenes trygghet på skoleveg bl.a. gjennom skolens trafikkopplæring teoretisk og praktisk, avvikling av trygg skoleskyss og holdningsskapende arbeid gjennom hele organisasjonen.

Kommunen arbeider med forebyggende trafiksikkerhetsarbeid på helseområdet, overfor nybakte foreldre, eldre og frivilligheten. Øyer ungdomsråd, eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er viktige samarbeidsparter for kommunen i trafiksikkerhetsarbeidet.

Holdningsskapende og forebyggende trafiksikkerhetsarbeid er sentralt for godkjenning som Trafiksikker kommune og et ansvar som påhviler alle kommunens tjenesteområder. Kommunen søker tilskudd til forebyggende trafiksikkerhetstiltak fra fylkeskommunen til tiltak som prioriteres i trafiksikkerhetsplanen. Kommunen tar kontakt med Trygg Trafikk når det nærmer seg tid for re-godkjenning som Trafiksikker kommune.

6.3 SKOLESKYSS

Innlandet fylkeskommune, Innlandstrafikk, har ansvaret for og organiserer skoleskyssen i kommunen. Opplæringsloven har bestemmelser om rett til gratis skoleskyss.

Opplæringsloven § 7-1. Skyss og innlosjering i grunnskolen:

Elevar i 2.-10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

En stor andel av grunnskoleelevene i Øyer kommune har skoleskyss. Dette er både på grunn av avstand som følge av spredt bosetting, men også med bakgrunn i trafikkfarlige veistrekninger.

6.4 SÆRLIG TRAFIKKFARLIG OG VANSKELIG SKOLEVEG

For å få rett til gratis skoleskyss grunnet farlig skolevei, må det foreligge en særlig risiko. Dette betyr at trafikktutfordringene på veien er større enn det kan forventes at eleven mestrer, jf. Retten til skyss Udir-2-2019. Trygg Trafikk har i 2021 utarbeidet en ny «Veileder til foreldre og saksbehandlere. Særlig farlig eller vanskelig skolevei».

Vurdering av særlig farlig skolevei i Øyer kommune og retten til skoleskyss behandles av den enkelte skole. Søknadskjema fra Innlandet fylkeskommune, «vurderingsskjema for trafikkfarlig veg», benyttes.

6.5 FART

Kommunen skal:

- Som arbeidsgiver påvirke sine ansatte i tjeneste til å opptre med minst mulig risiko i trafikken.
- Utarbeide retningslinjer for tjenestereiser og forankre disse i alle sektorer.
- Ha trafikk sikkerhet som årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).
- Stille krav til samarbeidspartnere om trafikk sikker adferd (transporttjenester og vei og vedlikeholdstjenester) ved kjøp av transporttjenester som innarbeides i anbudsdokumentene.
- Gjennomføre kurs/gi opplæring for alle ansatte i trafikk sikkerhet og HMS.

6.6 RUS

Kommunen skal:

- Arbeide aktivt for å forhindre at ansatte er påvirket av legale eller illegale rusmidler i tjenesten.
- Ved kjøp eller leasing av nye biler innarbeides alkohol som en del av anbudsgrunnlaget.

6.7 BELTEBRUK OG RIKTIG SIKRING AV BARN

Kommunen skal:

- Alltid velge busser med 3-punktsbelte ved leie av busser til transport i kommunal regi.
- I retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte bruker sikkerhetsbelte ved transport i tjeneste. Dette gjelder både bil og buss.
- Gjennom helsestasjonenes virksomhet ha økt fokus på temaet barn i bil, og spesielt at barna skal sitte sikret bakovervendt i bil til de er minst fire år.
- I kommunale barnehager gjennomføre tiltak for å øke fokus på sikring av barn i bil.
- Oppfordre til at også private barnehagene følger ovennevnte tiltak.

6.8 UOPPMERKSOMHET

Kommunen skal:

- I retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte i minst mulig grad bruker utstyr som tar oppmerksomheten fra føreren.
- I retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at det i størst mulig grad skal unngås å bruke mobiltelefon under kjøring. Om dette er nødvendig skal det brukes godkjent fastmontert utstyr.

- Ved inngåelse av avtaler/anbud stille krav til trafikksikkerhet.

6.9 BARN (0-14 ÅR)

Barn og unge er en utsatt gruppe i trafikkbildet. For å forebygge trafikkulykker, er arbeid rettet mot denne gruppen særlig viktig. Her er det avgjørende med et bredt og kontinuerlig fokus, der vegtiltak og holdningsskapende arbeid går hånd i hånd.

Kommunen skal:

- Vurdere rett til skoleskyss i henhold til bestemmelser for særlig farlig eller vanskelig skolevei.²
- Arbeide for trafikksikre soner rundt skolene, som blant annet innebærer tiltak knyttet til holdninger og adferd til både barn og voksne.³
- Legge til rette for at flere kan sykle eller gå til skolen.
- Oppfylle forpliktelsene som inngår i Trafikksikker kommune for kommunale skoler og barnehager.
- Påvirke til at private barnehager skal være godkjent som Trafikksikker barnehage.
- Påvirke private skoler til å få godkjenning som Trafikksikker skole.
- Oppfylle forpliktelsene som inngår i Trafikksikker kommune for kommunale skoler og barnehager.
- Sørge for at ansatte i barnehager og skoler har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre god trafikkopplæring i tråd med gjeldende rammeverk.
- Stimulere lag og foreninger til at barn og ungdom sikres best mulig og at voksne som transportør kjører med lavest mulig risiko til og fra fritidsaktiviteter.
- Stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.
- I samarbeid med elevenes foresatte ha fokus på trafikksikkerhet og forebygging av ulykker, og dette skal inngå i årsplaner.
- Sørge for god sykkelopplæring i tråd med kompetansemål i Kunnskapsløftet.
- Ta i bruk læringsressurser om trafikksikkerhet i barnehager og i skolen.

6.10 UNGDOM OG UNGE FØRERE

6.10.1 Oppvekstmiljø

Å ha et trygt og godt oppvekstmiljø er viktig for barn og unge. Familien, oppvekstmiljøet, skole, barnehage og helsestasjon er viktige aktører i det forebyggende trafikksikkerhetsarbeidet overfor barn og unge. Kommunene

har ansvaret for mange tjenester som omfatter barnets oppvekst og utvikling. Den samlede innsatsen som gjøres i lokalsamfunnet har stor innflytelse på oppvekstmiljøet for barn og unge. Idrettslag og andre frivillige lag og foreninger er aktive og har et rikt fritidstilbud til barn og unge i kommunen.

De aller fleste barn og unge deltar i fritidsaktiviteter i regi av frivillige lag og foreninger. Idrettslagene og andre lag og foreninger har et bredt fritidstilbud til barn og unge i kommunen, og mange er med på flere aktiviteter.

I opplæringen av nye sjåførere gjør trafikkskolene en viktig jobb. Et flertall av ungdommene i kommunen får førerkort i en alder av 18 år, og mange har kjørt moped eller traktor fra de er 16 år. Informasjon og kompetanseheving overfor ungdomsgruppen for å forebygge risikoutsatt atferd i trafikken er viktig.

Diner13 på Tretten er et viktig samlingspunkt for mange ungdommer. Losna isbane er godkjent for isbanekjøring i perioden 3. januar til 15. mars. Banen kan brukes både til privat kjøring og til opplæring og øvelser for utrykningskjøretøy samt nye trafikanter.

Demonstrasjon og visualisering kan virke forebyggende og holdningsskapende. Samarbeid med Trygg Trafikk, Statens Vegvesen om opplegg på skolene. Arbeidet starter allerede i barnehagen. Foreldre formidler holdninger og trafikkatferd til sine barn. Holdningsskapende arbeid må derfor også rettes mot foreldregruppen som rollemodeller. Erfaring som god sjåfør oppnås gjennom mengdetrening. I opplæringen av nye sjåførere, kan foreldre bidra med øvelseskjøring som gir verdifull erfaring bak rattet.

6.10.2 Ungdomsulykker

Ungdom er en utsatt gruppe i trafikken, både som sjåførere og passasjerer. Bilkjøring er for mange ungdommer viktig for å komme seg fra A til B, og bilkjøring er en sentral del av ungdomskulturen. Det er derfor viktig at

ungdommene har god kunnskap, ferdigheter og gode holdninger knyttet til bilkjøring. De fleste ungdommer er ansvarsfulle, hensynsfulle og fornuftige trafikanter, som verken setter eget eller andres liv på spill.

Utfordringer

- Samarbeid med skole, barnehage, Trygg Trafikk, politi, Statens Vegvesen og andre i trafikkopplæringen
- Forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid
- Trafikksikkerhet som tema i sentrumsplaner for kommunen
- Skoleplass = bilfri sone

Kommunen skal:

- stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.
- fremme saker om trafikksikkerhet for kommunens ungdomsråd.
- sørge for at kommunens ungdomsråd gis kompetanse om trafikksikkerhet.
- ta i bruk læringsressurser om trafikksikkerhet på ungdomstrinnet.

6.11 FOLKEHELSE

Ulykker som fører til personskade og drepte er en stor utfordring for folkehelsen. Folkehelsen kan styrkes gjennom bruk av aktive transportmidler, som å gå og sykle. Tilrettelegging av trygg ferdsel for både myke og harde trafikanter vil ha forebyggende effekt i å hindre ulykker, men også en forebyggende effekt i mulighet for å bruke kroppen i transport fremfor motoriserte

fremkomstmiddel. Det vil være bra for kropp og miljø. Det er viktig at innbyggere gis mulighet for utfoldelse for å lære og erfare, bygge mestring, gode opplevelser og helse.

6.11.1 Folkehelse og livsmestring

«Helse i alt vi gjør» og i alle faser av livet er et grunnleggende prinsipp i folkehelseloven og selve kjernen i folkehelsearbeidet. Prinsippet skal bidra til å fremme tverrsektorielt folkehelsearbeid i kommunen. «Føre-var-prinsippet» er lovfestet gjennom folkehelseloven. Det handler både om å forhindre helseskade og forebygge akutte situasjoner, og om å fremme og vedlikeholde befolkningens helse.

Et vellykket trafiksikkerhetsarbeid er avhengig av bred innsats og er et viktig område innen folkehelse. Fysisk tilrettelegging for at myke trafikanter kan ferdes trygt vil være en viktig strategi i kommunens folkehelse- og trafiksikkerhetsarbeid. Dette kan bidra til at flere kommer i fysisk aktivitet, høyere aktivitetsnivå, mindre biltrafikk og færre bilulykker. Hvis flere sykler og går, vil det bidra til redusert biltrafikk og mindre utslipp. Det er viktig med tilrettelegging som bidrar til aktivisering av flest mulig, f.eks. strøing og brøyting om vinteren. Barn og unge er en viktig gruppe av myke trafikanter til og fra skole, og til og fra fritidsaktiviteter. Å gå og sykle til skolen kan være med å fremme elevenes helse og fysiske form gjennom naturlig fysisk aktivitet, legge til rette for gode vaner, og kan ha positiv effekt på elevenes læring og utvikling.

I et folkehelseperspektiv, er det ønskelig at en større del av befolkningen skal gå og sykle, og være fysisk aktive. Kommunen har mange fine turveger, stier og løyper i fjellet. Enkel adkomst til tur- og rekreasjonsområder i nærmiljøet er viktig for daglig fysisk aktivitet. Lokalveger blir gjerne brukt som turveger for gående og syklende.

Utfordringer

- Tilrettelegging for myke trafikanter
- Tiltak for å få flere til å gå eller sykle i stedet for å bruke bil
- Strøing og brøyting om vinteren av gangveger og fortau
- Universell utforming og tilgjengelighet
- Folkehelsetiltak for å få folk til å være mer aktive
- Søke om midler til forebyggende trafiksikkerhets- og folkehelsetiltak

6.12 NÆRINGSLIV, REISELIV OG HYTTEKOMMUNE

De største næringene i Øyer kommune etter antall sysselsatte er helse- og sosialtjenester, bygge- og anleggsvirksomhet, varehandel, jord- og skogbruk, industri og undervisning. (jf. Kommunal planstrategi). Øyer er en typisk jord- og skogbrukskommune, med noe industri- og servicevirksomhet. Det er stor aktivitet innen skogbruk og bygg og anlegg, noe som medfører mye tungtransport på vegnettet i kommunen. Temaplan for trafiksikkerhet – Det er et stort antall hytter og aktivt reiseliv i kommunen og Øyer for øvrig. Det har de senere årene vært en storstilt hytteutbygging. I Øyer kommune var det ca. 3700 hytter i 2025.

Vi har flott natur i kommunen som tiltrekker seg turister, med flotte skiløyper vinterstid og fine fot- og sykkelturner i fjellet sommerstid. Stadig flere tilbringer mer tid på hyttene som har y standard.

Dette medfører stor økning i trafikken til og gjennom kommunen i forbindelse med helger og ferier. Det samlede antall vegfarende i kommunen øker betraktelig, både kjørende, syklende og gående. Det er stor gjennomgangstrafikk gjennom kommunen.

I tillegg er det mange turister som legger turen gjennom Øyer og på veg videre nordover.

Utfordringer

- Reduksjon av antall ulykker som følge av økt helge- og ferietrafikk.
- Utbedring og videre utbygging av et trafikksikkert vegnett for alle trafikanter i kommunen.

6.13 MILJØFYRTÅRN

Øyer kommune har ambisjoner om å re-sertifisere seg som miljøfyrtårn.

6.14 ELDRE I TRAFIKKEN

Kommunen skal:

- legge til grunn universell utforming ved fysisk utforming av veger og gangfelt for å ivareta eldre trafikanter og trafikanter med funksjonsnedsettelse.
- stimulere pensjonistforeninger til å innlemme tema trafikksikkerhet i sin virksomhet.
- legge til rette for at trafikksikkerhet blir tema i kommunens eldreråd.

6.15 INNVANDRERE I TRAFIKKEN

- legge til rette for at trafikksikkerhet blir tema i kommunens flerkulturelle råd.

6.16 GÅENDE OG SYKLENDE

Kommunen skal:

- årlig sette søkelys på betydningen av at syklister og fotgjengere bruker personlig sikkerhetsutstyr i trafikken, eksempelvis sykkelhjelmer og reflekser.

6.17 MØTEULYKKER OG UTFORKJØRINGSULYKKER

Kommunen skal:

- melde inn eventuelle behov for fysisk sikring på riksveg og fylkesveg til vegeier for å forebygge møteulykker eller utforkjøring.

6.18 DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Kommunen skal:

- beholde og videreutvikle det daglige trafikksikkerhetsfokus i kjerneoppgavene innen drift og vedlikehold.

6.19 BRUK AV NY TEKNOLOGI I TRAFIKKSIKKERHETSARBEIDET

Kommunen skal:

- legge inn krav om automatisk nødbrems, feltskiftevarsler og fotgjengervarsel i anbud ved kjøp/leasing av nye kommunale kjøretøy.

6.20 TRAFIKKSIKKERHETSARBEID I OFFENTLIGE OG PRIVATE VIRKSOMHETER

Kommunen skal:

- godkjennes som Trafikksikker kommune, eller eventuelt re-godkjennes.

7. PRIORITET HANDLINGSPROGRAM

Tiltakene i handlingsprogrammet er satt opp på grunnlag av innkomne innspill, analyse av status og utfordringer i kommunen, ulykkessituasjonen, fokusområder, mål og strategier.

Tiltakene i det prioriterte handlingsprogrammet er delt inn i:

1. Organisatoriske tiltak
2. Trafikanttiltak
3. Fysiske vegtiltak:
  - Kommunale veger og plasser
  - Fylkesveger

De organisatoriske tiltakene, trafikanttiltakene og de fysiske vegtiltakene er så langt mulig tatt inn i handlingsprogrammet med prioritert og tidfesting av gjennomføring.

Ressurstilgangen, i form av menneskelige og økonomiske ressurser, begrenser muligheten for gjennomføring av tiltakene og vil være styrende for tidfesting av realiseringen. Kostnader beregnes på et senere tidspunkt. Mange av de organisatoriske tiltakene og trafikanttiltakene kan gjennomføres innenfor driftsbudsjettet.

Tiltakene i den langsiktige delen kan tas over i handlingsprogrammet ved den årlige rulleringen av planen, eventuelt ved revisjon av planen for ny periode.

Det kan være aktuelt å søke om trafikksikkerhetsmidler til tiltak som ligger inne i det prioriterte handlingsprogrammet for planperioden. I noen tilfeller vil det være aktuelt å samordne de kommunale fysiske tiltakene med tiltak på fylkes- og riksveg.

7.1 Organisatoriske tiltak

Organisatoriske tiltak innebærer administrasjon, planverk, regler og rutiner som legger til rette for økt trafikksikkerhet.

Trafikanttiltak vil si holdningsskapende og forebyggende trafikksikkerhetsarbeid. Dette kan være informasjon, trafikkopplæring og trafikkoppdragelse overfor ulike grupper. Arbeid rettet mot barn og unge skal ha høy prioritet. Målet er økt kunnskap og holdningsutvikling angående trafikksikkerhet hos befolkningen i Øyer kommune. Det kan være aktuelt å søke kommunale trafikksikkerhetsmidler (KTS-midler) til trafikanttiltak og holdningsskapende forebyggende trafikksikkerhetsarbeid.

8. ØKONOMI

Trafikksikkerhetstiltakene i denne planen skal innarbeides i økonomiplanen. Tiltak som går over flere år og tiltak med oppstart planperioden, prioriteres i budsjettet hvert år fra 2026 til og med 2028. Enhetsledere har ansvaret for å innarbeide utgiftene innenfor eget budsjettområde.

9. EVALUERE, RULLERING

Det rapporteres årlig til kommunestyret om status for tiltakene i planen, inkludert informasjon fra de respektive sektorene.

VEDLEGG

Handlingsplan 2026 - 2029

Tiltak/ aktivitet	Når	Ansvar	Samarbeidspartnere
Plan for opplæring om trafikksikkerhet i barnehagene, kunnskap/holdninger/mestring. Følges opp årlig i forbindelse med gjennomgang av sjekkliste for trafikksikker kommune	Årlig	Virksomhetsleder (Styrer)	Foreldre, Trygg trafikk
Plan for opplæring / undervisningsopplegg om trafikksikkerhet i grunnskolen, kunnskap, holdninger og mestring, e. eks. gåbuss. God adferd som gående og syklende. Forberede ungdom på det å ferdes i trafikken som fører av motorkjøretøy. Trafikksikkerhet skal være tema på foreldremøter. Følges opp årlig i forbindelse med gjennomgang av sjekkliste for trafikksikker kommune.	Årlig	Virksomhetsleder (Styrer)	Foreldre, Trygg trafikk Ungdomsrådet og Politiet
Ungdom etter grunnskole, trafikksikkerhet i organiserte og uorganiserte ungdomsmiljøer (Møte ungdom i utemiljøene). Et eksempel er isbanen på Losna som kommunen er positiv til, men hvor kommunen gjerne ser en mer aktiv medvirkning fra Politiet og SVV.	Årlig	Ungdomskonsulent Virksomhet kultur	Foreldre, Trygg trafikk Ungdomsrådet, Politiet og SVV
HMS, sikring av barn ved privat transport	Årlig	Helsetjenesten Barnehager	Trygg trafikk
Skoleskyss i buss/ innleie av transport - Ferdsel og oppførsel ved på – og avstigning. - Oppførsel i bussen - Stille krav om HMS – plan hos transportør (setebelter i buss)	Årlig	Rektorer ved skolene, ansvarlig for innleie av transport	Foreldre og transportør
Rollemodellens betydning/ eksemplets makt: En korrekt framferd i trafikken påvirker, og er med på å skape en god trafikkultur. Ledere/ aktive i frivillige organisasjoner, samt førere av	Årlig	Virksomhetsleder	Leder i frivillige organisasjoner

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN ØYER KOMMUNE 2026-2029

kommunale tjenestekjøretøyer må gå foran med et godt eksempel. Vedlegg til svarbrev om tildeling kulturmidler.			
Tiltak ovenfor ruspåvirkede trafikanter, orientere om virkningen av medisinbruk	Årlig	Helsetjenesten Eldrerådet	Politiet ved kontrollvirksomhet.
Areal/ reguleringsplanarbeid, ta hensyn til en god og sikker trafikkavvikling i forbindelse med alt planarbeid	Årlig	Virksomhetsleder BAG	Barnas talsperson Ungdomsrådet
Tiltak ovenfor innvandrere, skape forståelse for vår trafikkultur som et ledd i integreringsprogrammet.	Årlig	Flyktningkonsulenten	UDI – SVV og Politiet
Tiltak ovenfor eldre motorvognførere, eksempel på tiltak er oppfriskningskurset.	Årlig	Den enkelte motorvognfører Eldrerådet	Trafikkskolene, Eldrerådet og SVV

9.1 FYSISKE TILTAK

Pri	Tiltak	Ansvarlig	Kommentar / framdrift
1	Aurvoll skole, tiltak for å begrense trafikken i nærområdet til skolen	ØK	Forslag er lagt inn i investeringsbudsjett for 2026. Hvis positivt vedtak: utført sommeren 2026.
2	Utvidelse av- påstigning for buss på Solvang skole. Plass skal håndtere elever fra barneskole samt Øyer u.skole.	ØK	Forslag er lagt inn i investeringsbudsjett for 2026. Hvis positivt vedtak: utført sommeren 2026.
3	Merking gangfelt Øyer kommune	ØK	
4	Kramperudvegen. Se på muligheter for autovern, møtelommer og/eller enveiskjøring.	ØK	2 mill

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN ØYER KOMMUNE 2026-2029

Ønsket Pri	Tiltak	Ansvar	Kommentar / framdrift
1	Gang -og sykkelveg Trodal-Nermo	FK	Bygge gang -og sykkelveg Trodal – Nermo. Ca. 1500 m
2	Gatelys fra Øyer kirke til Trodal	FK	2100 m, estimert kostnad 2,3 mill. kr. Strekningen er skolevei for gående skolebarn.
3	Rundkjøring i krysset FV 361/Aaslettvegen (2)	FK/ØK	Kostnadsestimat er 15 mill. kr. 50-50 deling Innlandet fylkeskommune og Øyer kommune
4	Fra krysset Fv 254/ Fv 319 til Øvre Vassrud, etableres G/S - veg	FK	SVV har bygd G/S – veg frem til avkjørsel mot Losna.
5	Etablere gang- og sykkelveg fra krysset Kongsvegen X Nord trettenvegen til Brattbakken	FK	
6	Fv 357, Engje, Nord-Tretten, omlegging av fylkesvegen forbi gårdstunet	FK	
7	Etablere busslomme for sør og nordgående buss ved Oddvang og Vidarheim barnehage	FK	
8	Fv 254 Wasrud - Lagethon, fartsreduksjon til 50 km/h, og 60 km/h videre til krysset Bjørnstadvegen	FK	
9	Fv 359 Stalsberg krysset til Kvam, fartsreduksjon til 60 km/h	FK	
10	Tretten sentrum, Kongsvegen (gamle E6) gis status forkjørsveg.	FK	